

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
Соловіївської гімназії
Брусилівської селищної ради
«31» серпня 2022р.
Протокол № 1 від « 31 » серпня 2022р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор гімназії
Л.В.Ногачевська
наказ № 0
Від « 01 » вересня 2022р.

**Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти
у Соловіївській гімназії Брусилівської селищної ради Житомирської області**

1. Загальні положення

1.1. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості загальної середньої освіти (далі – внутрішня система забезпечення якості) інтегрована в загальну систему управління якістю функціонування Соловіївської гімназії Брусилівської селищної ради Житомирської області (далі Соловіївська гімназія). Вона має гарантувати якість освітньої діяльності і забезпечувати стабільне виконання нею вимог чинного законодавства, державних та галузевих стандартів освіти.

1.2. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Соловіївській гімназії розроблено на підставі статті 41 ч. 2 Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- Визначення принципів та процедур забезпечення якості загальної середньої освіти.
- Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.
- Щорічне оцінювання здобувачів загальної середньої освіти, педагогічних працівників гімназії.
- Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників.
- Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.
- Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
- Забезпечення публічності інформації про освітні програми.
- Забезпечення ефективної системи та механізмів академічної доброчесності працівників гімназії і здобувачів освіти.

1.3. Забезпечення якості загальної середньої освіти на рівні державних стандартів є пріоритетним напрямом та метою спільної діяльності всіх учасників освітнього процесу.

Забезпечення якості освіти є багатоплановим і включає:

- наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, наукових, навчально-методичних тощо);
- організацію освітнього процесу, яка найбільш адекватно відповідає сучасним тенденціям розвитку національної та світової економіки і освіти;
- контроль освітньої діяльності у гімназії.

1.4. Внутрішня система забезпечення якості освіти у гімназії спрямована на вдосконалення всіх напрямів діяльності закладу.

2. Принципи та процедури забезпечення якості освітньої діяльності.

2.1. Внутрішня система забезпечення якості загальної середньої освіти у гімназії базується на таких принципах:

- урахуванні вимог та інтересів усіх учасників процесів із забезпечення якості освіти;
- компетентнісному підході до формування мети, змісту та результатів навчання;
- практичній спрямованості освітнього процесу;
- сприянні системи внутрішнього моніторингу підвищенню якості освіти в закладі;
- активній участі усіх працівників у реалізації стандартів із забезпечення якості освіти.

2.2. Внутрішня система забезпечення школою якості загальної середньої освіти повинна бути об'єктивною, відкритою, інформативною, прозорою.

3. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.

3.1. Освітня програма розробляється адміністрацією гімназії з метою надання якісних освітніх послуг, потреб учасників освітнього процесу та можливостей гімназії, погоджується педагогічною радою та затверджується директором закладу загальної середньої освіти.

3.2. Стандарт забезпечення якості загальної середньої освіти – це нормативний документ, який регламентує діяльність адміністрації, вчителів та учнів із забезпечення якості освіти та визначає міру їхньої відповідальності. Стандарти загальної середньої освіти для кожного освітнього рівня розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки. Усі вимоги стандарту із забезпечення якості освіти загальні й застосовуються в усіх структурних підрозділах школи.

3.3. На підставі Типових освітніх програм гімназія розробляє навчальний план. Освітню програму гімназії та робочі навчальні плани на поточний навчальний рік.

Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Навчальний план затверджує директор і погоджує з педагогічною радою.

4. Оцінювання здобувачів освіти.

4.1. Гімназія регулярно контролює й оцінює показники, що пов'язані з внутрішнім забезпеченням якості загальної середньої освіти, використовуючи системи контролю, що дозволяють оцінювати якість надання послуг у сфері освіти та їх відповідність встановленим вимогам.

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів. У контексті цього змінюються і підходи до оцінювання результату освітньої діяльності здобувачів освіти як складової освітнього процесу. Оцінювання має ґрунтуватися на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня. Результати освітньої діяльності учнів на всіх етапах освітнього процесу не можуть обмежуватися знаннями, вміннями, навичками. Метою навчання мають бути сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності, що окреслені у чинних Державних стандартах початкової, базової та повної середньої освіти.

4.2. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- ✓ контролююча - визначає рівень досягнень кожного учня (учениці), готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- ✓ навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- ✓ діагностико-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня (учениці) в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- ✓ стимулювально-мотиваційна - формує позитивні мотиви навчання;
- ✓ виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів мають ураховуватися:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних умінь і навичок;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну.

Глибина знань - усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань.

Гнучкість знань - уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих.

Міцність знань - тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

Повнота знань - кількість знань, визначених навчальною програмою.

Системність знань - усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших.

Знання є складовою умінь учнів діяти.

Уміння виявляються в різних видах діяльності і поділяються на розумові і практичні.

Навички - дії доведені до автоматизму у результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення.

Ціннісні ставлення виражають особистий досвід учнів, їх дії, переживання, почуття, які виявляються у відносинах до оточуючого (людей, явищ, природи, пізнання тощо). У контексті компетентісної освіти це виявляється у відповідальності учнів, прагненні закріплювати позитивні надбання в освітній діяльності, зростанні вимог до своїх навчальних досягнень.

Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

У період впровадження Концепції Нової української школи набуває значення й актуальності використання формульованого оцінювання.

Формувальне оцінювання має на меті:

- підтримати навчальний розвиток дітей;
- вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати;
- виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

4.3. З метою неперервного відстеження результатів освітнього процесу, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення. Внутрішня система моніторингу рівня знань учнів діє відповідно до нормативних документів:

- Положення про академічну доброчесність педагогічних працівників та здобувачів освіти Соловіївської гімназії;

- Положення про Державну підсумкову атестацію;
- затверджених МОН України критеріїв оцінювання здобувачів освіти у школах I-II ступенів;
- методичних рекомендацій МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти;
- інших інструктивно-методичних та розпорядчих документів у сфері повної загальної середньої освіти

4.4. Система оцінювання включає поточний, тематичний, семестровий, контроль знань та вмінь здобувачів загальної середньої освіти.

4.5. Державна підсумкова атестація здобувачів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до Положення про Державну підсумкову атестацію. Державна підсумкова атестація учнів – це форма контролю відповідності освітнього рівня випускників закладу загальної середньої освіти I, II ступенів.

5. Заходи, спрямовані на вдосконалення фахової майстерності педагогічних працівників.

5.1. Метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників школи є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей вчителів.

5.2 Гімназія забезпечує підвищення кваліфікації педагогічних працівників у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 та рішення педагогічної ради гімназії.

5.3. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється за такими видами: курси, семінари, семінари – практикуми, тренінги, конференції, вебінари, « круглі столи» - за вибором педагогічних працівників.

5.4. Для вдосконалення фахової майстерності, підвищення професійного потенціалу педагогічних працівників у гімназії передбачено:

- залучення всіх педпрацівників гімназії до участі в шкільних педагогічних об'єднаннях (педраді, методичних об'єднаннях);
- сприяння педпрацівникам гімназії в їх участі в роботі педагогічних об'єднань району, області, тощо;
- залучення всіх педпрацівників гімназії до участі в щорічній виставці-конкурсі «Сучасна освіта Брусилівщини»;
- своєчасне проведення атестації педагогічних працівників;
- організація наставництва, педагогічної інтернатури (за потреби)

6. Моніторинг якості освітньої діяльності педагогічних працівників

6.1. Оцінювання освітньої діяльності педагогічних працівників здійснюється в процесі атестації та забезпечує об'єктивний аналіз її якості та активізації професійної діяльності.

6.2. Оцінювання педагогічних працівників здійснюється шляхом аналізу виконання ними посадових обов'язків та індивідуальної участі в освітньому процесі.

6.3. Оцінювання освітньої діяльності педпрацівників включає кваліфікаційні показники їх навчальної, виховної, організаційної та науково-методичної діяльності.

Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників у Соловіївській гімназії є:

- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь в експериментальній діяльності;
- результати освітньої діяльності їх учнів.

6.4. Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється

шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи. Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

7. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти.

7.1. Управлінська діяльність керівних працівників закладу освіти на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень, а саме:

- створення умов для переходу від адміністративного стилю управління до громадсько-державного;
- раціональний розподіл роботи між працівниками закладу з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;
- забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який би забезпечував належний рівень освіченості і вихованості випускників та підготовку їх до життя в сучасних умовах;
- визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідали особливостям роботи закладу та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачання часу всіма працівниками закладу;
- правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в сучасних умовах;
- забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
- створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

7.2. Сучасні положення освітнього менеджменту вимагають від керівника навчального закладу фахових компетенцій:

- прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
- забезпечувати відкрите керівництво;
- вивчати інтереси і потреби місцевої громади й суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі і завдання;
- організовувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;
- працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;
- постійно вчитися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

7.3. Однією з форм контролю діяльності педагогічних працівників, до яких належать і керівники закладу освіти, є атестація. Метою даного процесу контролю за діяльністю закладу є:

- найбільш раціональне використання спеціалістів, підвищення ефективності їх праці та відповідальності за доручену справу;
- сприяння подальшому покращенню підбору і вихованню кадрів, підвищення їх ділової кваліфікації;
- посилення матеріальної і моральної зацікавленості працівників;
- визначення відповідності займаній посаді;
- стимулювання їх професійного та посадового зростання.

8. Забезпечення необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

8.1. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та створення комфортних умов для здобувачів загальної середньої освіти в Соловійвській гімназії повинно відповідати основним санітарно-технічним вимогам.

8.2. Усі приміщення повинні використовуватися упродовж навчального року з повним навантаженням, утримуватися в належному стані.

8.3. Навчальні кабінети – це окремі приміщення, які відповідають своїм призначенням санітарно-гігієнічним нормам. Кількість навчальних приміщень повинна забезпечувати навчання учнів в одну зміну.

8.4. Матеріально – технічна база повинна відповідати вимогам щодо реалізації освітнього процесу.

8.5. Завданням для закладу освіти є створення умов для доступу до Інтернету.

8.6. Освітній процес вимагає забезпечення навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях.

8.7. Органи учнівського самоврядування, шкільні педагогічні об'єднання мають право виходити із пропозиціями до керівництва щодо вдосконалення заходів та брати участь у громадській діяльності закладу.

9. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом (на даний час інформаційні системи відсутні).

9.1. Інформаційна система управління освітнім процесом гімназії – це програмно-апаратний комплекс, який забезпечує основні функції роботи з документами в електронному вигляді. До її основних функцій належить реєстрація документів, розробка та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів за різним параметром, введення, підтримки та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу.

Структура інформаційних систем школи включає такі підсистеми:

- шкільний сайт;
- електронна система звітності;
- електронна база даних учнів школи;
- електронна база даних педагогічних працівників;
- електронні книги наказів, протоколів педрад.

9.2. Електронні освітні ресурси забезпечують публічність інформації про освітні програми; перелік навчальних дисциплін, логічну послідовність їх вивчення, перелік підручників, розклад уроків та спортивних секцій, гуртків.

10. Забезпечення публічності інформації про діяльність школи.

10.1. Публічність інформації про діяльність Соловіївської гімназії забезпечується відповідно до вимог Законів України «Про освіту» та «Про повну середню освіту».

10.2. На офіційному сайті школи розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню, а саме:

- Статут закладу освіти;
- структура та органи управління закладу освіти;
- кадровий склад закладу освіти;
- освітні програми, що реалізуються в закладі освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
- територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
- ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти;
- наявність вільних місць в класах.
- мова освітнього процесу;
- наявність вакантних посад;
- матеріально – технічне забезпечення закладу освіти (згідно з ліцензійними умовами);
- результати моніторингу якості освіти;
- річний звіт про діяльність закладу;
- загальні правила для учнів школи;
- освітні проекти, методичний досвід;
- інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства.

11. Моніторинг якості освіти.

11.1. Моніторинг якості освіти - це система послідовних і систематичних заходів, що здійснюються з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, а також оцінювання ступеня, напряму і причин відхилень від цілей.

Моніторинг якості освіти може бути внутрішній та зовнішній. Внутрішній моніторинг якості освіти проводиться закладом освіти (іншими суб'єктами освітньої діяльності).

11.2. Завдання моніторингу.

- ✓ Здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у гімназії.
- ✓ Створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу.
- ✓ Аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання.
- ✓ Створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів освіти і педагогів.
- ✓ Прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в гімназії.

11.3. Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в закладі освіти. Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в школі, що включає кілька рівнів: здобувач освіти, учитель, класний керівник, батьки і громадськість та ін. Суб'єктами моніторингу виступають: моніторингова група, адміністрація закладу, органи управління освітою (різних рівнів).

11.4. Основними формами та показниками моніторингу є:

- самооцінювання власної діяльності педагогами, здобувачами освіти, адміністрацією;
- внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками методичних об'єднань (проведення контрольних робіт, відвідування уроків, факультативних занять тощо);
- аналіз рівня успішності, кількості призерів та переможців всіх етапів Всеукраїнських предметних олімпіад, конкурсів – захисту робіт МАНу, творчих та інтелектуальних конкурсів, аналіз результативності працевлаштування випускників школи;
- організація та аналіз результатів міжнародних іспитів англійської, німецької та французької мов, затверджені МОН України (FCE, TOEFL, DELF/DALF, тощо).

11.5. Критерії моніторингу:

- об'єктивність (створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу);
- систематичність (згідно алгоритму дій, етапів та в певній послідовності);
- відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів;
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

11.6. Очікувані результати:

- Отримання результатів стану освітнього процесу в закладі освіти.
- Покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

11.7. Підсумки моніторингу:

- Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.
- Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань, нарадах при директорі, педагогічних радах.
- За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

11.8. Показники опису та інструменти внутрішнього моніторингу якості освіти:

1. Кадрове забезпечення освітньої діяльності - якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу.
2. Контингент здобувачів освіти.
3. Психолого-соціологічний моніторинг.
4. Здобувачі освіти. Результати навчання.
5. Педагогічна діяльність.
6. Управління закладом освіти.
7. Освітнє середовище.
8. Медичний моніторинг.
9. Моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності.

10. Формування іміджу сучасного закладу освіти.

Внутрішня система забезпечення школою якості освіти повинна бути об'єктивною, відкритою, інформативною, прозорою.

12. Забезпечення академічної доброчесності.

12.1. Педагогічні працівники у своїй діяльності зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами загальної середньої освіти. Особи, які навчаються у гімназії, зі свого боку зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись академічної доброчесності, та досягати відповідного рівня результатів навчання.

12.2. Адміністрація гімназії визначає основні принципи та механізми забезпечення академічної доброчесності відповідно до шкільного «Положення про академічну доброчесність».

13. Прикінцеві положення.

Положення погоджується педагогічною радою закладу і вводиться в дію наказом директора гімназії.